№ 247. Środa dnia 27 Października 1926 roku Cena 10 groszy Rok XXI.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Równowaga budżetu---to fundament potęgi państwa

W dniu 22 b. m. pos. J. Zdziechowski wygłosił w wielkiej sali Filharmonji Warszawskiej odczyt na temat naszych stosunków gospodarczych.

Przy wejściu pośl. Zdziechowskiego rozległy się długotrwałe oklaski oraz okrzyki, a gdy się uciszyło, poseł Zdziechowski rozpoczął prelekcję:

Nie będzie to wykład o budżecie — zaznaczył na wstępie — nie będzie to analiza budżetu polskiego. Chcę rzucić okiem na te podstawowe elementy, na których powstaje budżet państwa i od których zależy albo oparcie go na granicie równowagi, albo na piasku deficytów budżetowych. Budżet — to nie jest, jak wiele osób sobie wyobraża, ta gruba książka o kilkuset stronicach z kolumnami cyfr. Budżet—to program polityczny rządowy. Na co wydawać — to cały program. Skąd wziąć pieniądze — to cały program. Budżet — to jest akt polityczny, to jest program wydatków na pewien okres czasu, z dyskusją nad nim i z całkowitą jawnością.

Zasada jawności budżetowej

Jawność budżetu, która stopniowo się rozwinęła w średniowieczu w walkach między władzą królewską a przedstawicielstwem narodowem, najprzód przez uznanie konieczności wytłumaczenia przez władzę na co są potrzebne podatki, później przez konieczność kontroli nad wydatkami, wreszcie przez inicjatywę ustawowdawczą, która już zaczęła wskazywać, na co mają być przeznaczone wydatki, dyskusja i jawność musi przetrwać wszelkie zmiany ustrojów politycznych, dlatego, że na tej jawności i na tej dyskusji opiera się kredyt państwa. I mogą się zmieniać ustroje polityczne, możemy widzieć całą słabość rządów parlamentarnych w dzisiejszej Europie, ale ta słabość nie wynika wskutek prerogatywy i praw parlamentów do ingerencji w sprawie budżetu, ale wynika z zupełnie innej przyczyny, mianowicie tej, że dzisiejszy parlamentaryzm nie jest w stanie rozstrzygnąć tych wielkich zagadnień finansowych i gospodarczych, które stają przed Europą w okresie powojennym. Dlatego ta jawność i ta dyskusja, to prawo ingerencji parlamentu, musi być uważane za zdobycz, która jest podstawą dla kredytu publicznego. I przykro jest, że w państwie naszem w którem obdarzyliśmy się takiemi wolnościami, trzeba dziś jeszcze przypominać, że prawo swobodnej krytyki obywatela w stosunku do rzeczywistości jest fundamentem konstytucyjnego państwa.

Skutki rządów liberalno-demokratycznych w Europie

Następuje po wojnie era rządów liberalno-demokr., rządów, które nie mogą przedewszystkiem rozwiązać zagadnienia równowagi budżetowej, dlatego, że do tego zagadnienia potrzebna jest oszczędność. A żaden rząd, który jest chwiejny, a takiemi są wszystkie rządy parlamentarne w okresie powojennym, taki rząd parlamentarny przez swoją chwiejność nie potrafi rozwiązać zagadnienia oszczędności, bo wprowadzić realne oszczędności może tylko rząd nadzwyczajnie mocny. Etatyzm, drugi wróg oszczędności, został odziedziczony i rozwijany wskutek wpływów socjalistycznych. Wreszcie, wskutek tychże samych wpływów socjalistycznych, całe ustawodawstwo skarbowe zaczyna się rozwijać w kierunku eksperymentów socjalnych, a nie troski o sprawiedliwość i równość w opodatkowaniu.

Ten okres stopniowego bankructwa rządów liberalno-demokratycznych w Europie, znaczony jest etapami klęsk finansowo gospodarczych poszczególnych państw. Wiemy, do czego doszły przed sanacją finanse Austrji, pamiętamy, do jakiej inflacji doszły Niemcy przed reformą waluty, a trudno o więcej jaskrawe przykłady, jak klęska finansowa Włoch przed dojściem do władzy Mussoliniego, który dopiero usunął deficyty i ustalił równowagę budżetu. A może najjaskrawsze cyfry, które wskazują, do czego właśnie te rządy liberalno-demokratyczne prowadzić muszą, to są dwie cyfry, które należy zapamiętać: do władzy 11 maja 1924 roku dochodzi we Francji kartel lewicy — zadłużenie skarbu w Banku Francuskim w dniu tym wynosiło 22 miljardy franków; 27 lipca 1926 roku kartel upada a do władzy dochodzi p. Poincare i zastaje zadłużenie skarbu w Banku Francuskim — 38 miljardów franków. O 16 miljardów franków wzrosło zadłużenie w Banku Francuskim w ciągu dwóch lat.

Równowaga budżetu w Polsce

Przechodząc następnie do stosunków w Polsce, zajął się mówca okresem, w którym zostały stworzone podstawy dla równowagi budżetu, a więc w czasie jego ministerstwa: Cytuję cyfry, z których 2 pierwsze oparte są na tymczasowych zamknięciach rachunkowych za r. 1925, a następne, dotyczące stycznia, lutego, marca i kwietnia, oparte są na danych, opublikowanych przez min. skarbu Klarnera w „Przemyśle i Handlu", jako aneksy do przemówienia min. Klarnera w Sejmie. Listopad dał 41 miljonów deficytu budżetowego. Proszę zwrócić uwagę na progresję zmniejszania się deficytów, Grudzień dał 37, styczeń dał 21, luty dał 10, marzec dał 9, kwiecień dał 2.

Podkreślałem w moich przemówieniach w Sejmie i twierdzę to w dalszym ciągu, że od maja zmysł oszczędności w wydatkach państwowych zmalał, że cały rozpęd oszczędnościowy, który był zrobiony w ciągu 6 miesięcy poprzednich rządów, załamał się i aparat biurokratyczny nie liczy się w tym stopniu z wydatkami, z jakiemi musiał się liczyć w poprzednim okresie. I znowu dziś przytoczyć mogę cyfry, które oparte są na dokumentach, dlaczego wydatki administracyjne państwa w styczniu mogły wynosić 111 miljonów, w lutym 110, w marcu 114, a w kwietniu 113 i zapytuję, dlaczego miały one wynosić tak, jak wynosły, w czerwcu — 127, w lipcu 129, a w sierpniu 131. To są fakty, które wskazują, że ten proces zmniejszania wydatków państwowych, który jest tak trudny, dlatego, że się ma do czynienia z oporem całej maszyny biurokratycznej i administracyjnej państwa, został w znacznym stopniu wstrzymany.

Gospodarujemy z psychologją państwa, które może sobie pozwolić na życie nad stan, a złamać tę psychologję może tylko wzrastające uświadomienie całej ludności, że wzrost wydatków i życie nad stan prowadzi albo do zwiększenia podatków, albo do inflacji — tertium non datur.

Czynnik zaufania

Omówiwszy następnie kwestję oszczędności w gospodarce państwowej i zagadnienie drożyzny, przeszedł poseł Zdziechowski do omówienia roli czynników psychicznych.

Nie chciałbym, zbliżając się do końca, nie zatrzymać się na chwilę na jednym bardzo ważnym czynniku w zakresie spraw, dotyczących finansów i gospodarstwa narodowego, jakim jest kwestja zaufania. Otóż widzimy, że w historji pieniądza, w okresie powojennym, czynniki psychiczne odegrały ogromną rolę. Czynnik zaufania nie da się dokładnie określić. To jest cały szereg jakichś imponderabiljów, które wytwarzają nastroje. Jakaś wiadomość czasem jakaś plotka w pewnym nastroju społeczeństwa nie robi żadnego wrażenia, w innym prowadzi do bardzo poważnego załamania się waluty, wpływa na wzrost cen, wywołuje run na banki, czy staje się powodem innych niebezpiecznych dla życia finansowego i gospodarczego kraju objawów. I dlatego dobrze jest sobie przypomnieć, w jakich warunkach powstaje zaufanie i w jakich warunkach tego zaufania być nie może.

A więc przedewszystkiem nie może być w państwie tego czynnika zaufania wewnętrznego, jeśli się nie utrwali w społeczeństwie przekonania o tem, że nad życiem gospodarczem nie wiszą chmury jakichkolwiek eksperymentów (huczne oklaski). Nie utrwali się zaufanie, jeżeli jest obawa wydania rozporządzeń, które w ten, czy inny sposób przekreślić mogą rozsądny bieg przewidywań i kalkulacji w wymianie gospodarczej. Niema warunków do zaufania, jeżeli społeczeństwo widzi pewne niebezpieczeństwa, które się już zarysowują na horyzoncie gospodarczym czy politycznym, a ze strony rządu niema wskazówek ani drogi wytkniętej do przezwyciężenia tych trudności, lub ich usunięcia (głos: tak! oklaski). Nie może być w społeczeństwie zaufania, jeżeli w tem społeczeństwie czynniki wywrotu, organizatorzy strajków politycznych, siewcy haseł terroru i gwałtu, bandyci czci ludzkiej (huczne oklaski) zanadto głośno pouczają uczciwych i zasłużonych obywateli (oklaski), nie może być zaufania w społeczeństwie, w którem powstają naprzykład wątpliwości, czy karzące ramię sprawiedliwości dosięgnie wszystkich. Nie może być w państwie zaufania, jeżeli się wytwarza uczucie w społeczeństwie, że główny cel rządu, to jest utrzymanie się przy władzy (głosy: tak, brawo! — huczne oklaski), bo administracja w takich warunkach stawać się może organem tej władzy, a nie państwa (oklaski), a specjalnie w naszych polskich warunkach z chwilą, gdy naród polski coraz więcej zdaje sobie sprawę z tych niebezpieczeństw zewnętrznych i wewnętrznych, które mu grożą nie może być zaufania, dopóki rząd czynami nie dowiedzie, że otacza troskliwą opieką wszystkie warsztaty produkcji, że gotów jest czynami poprzeć kościół katolicki, jako religję w państwie panującą (głosy: brawo! oklaski), bo na tej religji musi być budowana moralność społeczna i państwowa. Nie może być zaufania, dopóki rząd nie da dowodów, że będzie należycie dbał w tym państwie o interesy narodu polskiego, który jest tego państwa gospodarzem. (Długotrwałe oklaski, okrzyki „Niech żyje!").

Marszałek Piłsudski w Nieświeżu

Ozdobienie krzyżem „Virtuti Militari" sarkofagu ś. p. Stanisława Radziwiłła

Warszawa. — Marszałek Piłsudski, który wczoraj po południu wyjechał ze stolicy autem, przybędzie dziś do Nieświeża, gdzie udekoruje krzyżem „Virtuti Militari" sarkofag swego b. adjutanta ś. p. Stanisława Radziwiłła, poległego bohaterską śmiercią w bitwie z bolszewikami pod Maliną.

Na uroczystość dekoracji wyjechał wraz z Marszałkiem Piłsudskim jego adjutant rotmistrz Remigjusz Grocholski, oraz minister sprawiedliwości p. Szymon Meysztowicz.

Marszałek Piłsudski zamieszka w historycznym Zamku Nieświeskim. Dekoracja odbędzie się w grobach rodzinnych Radziwiłłów, znajdujących się pod kościołem w Nieświeżu, gdzie spoczywają zwłoki około stu Radziwiłłów.

W uroczystości wezmą udział poza p. Albrechtem Radziwiłłem, ordynatem na Nieświeżu, b. minister Rady Regencyjnej p. Janusz Radziwiłł i b. minister spraw zagranicznych Rzplitej p. Eustachy Sapieha.

Na środę 27-go zapowiedziany był, w związku z tem, do Zamku Nieświeskiego projektowany na dużą skalę zjazd przedstawicieli wielkiego ziemiaństwa ze wszystkich dzielnic Polski dla wspólnych narad nad położeniem wewnętrznem Polski i nad stanowiskiem jakie wielkie ziemiaństwo ma zająć wobec aktualnych politycznych problemów chwili.

Czy zjazd ten dochodzi do skutku w pierwotnie wyznaczonym terminie, dotychczas nie można było ustalić, jak również czy prawdziwa jest pogłoska, jakoby pobyt Pierwszego Marszałka Polski w Nieświeżu miał się przedłużyć aż do chwili rozpoczęcia tego zjazdu, któremu w kołach politycznych w dniach ostatnich przypisywano niepowszednie znaczenie.

Dwulicowa gra Niemiec

Obłudne wykręty sfer rządowych na oświadczenie min. Zaleskiego

Berlin. — W związku z sobotniem oświadczeniem ministra Zaleskiego do przedstawicieli prasy o stosunkach polsko-litewskich i polsko-niemieckich, ogłoszono ze strony niemieckiej następujący komunikat urzędowy:

„Minister Zaleski powiedział, że Niemcy doszły nareszcie do przekonania, że zmiana dotychczasowej negatywnej polityki w stosunku do Polski jest konieczna. W związku z tem min. Zaleski mówił o propagandzie niemieckiej, wrogiej Polsce.

W sprawie tej rząd niemiecki ze swej strony zaznacza jedynie, że Niemcy odnosiły się do Polski zawsze o wiele bardziej rzeczowo(?) i spokojnie, niż to miało miejsce naodwrót. Na dowód tego wystarczy przytoczyć wrogą Niemcom działalność wszystkich stronnictw polskich. Zresztą z radością rząd niemiecki wita oświadczenie min. Zaleskiego, iż oczekuje on rychłego rozwiązania wielu spraw, interesujących oba państwa.

Dzisiejsza polityka rządu polskiego, jak np. stanowisko tego rządu w sprawie rokowań o prawo osiedlania się Niemców w Polsce, proces katowicki, sprawa Chorzowa, groźba wydalenia kilku naczelnych dyrektorów na polskim G. Śląsku, będących obywatelami niemieckimi, wreszcie likwidacja 12 społecznych organizacji niemieckich— wszystko to stanowi mały komentarz do słów ministra Zaleskiego".

Owa „rzeczowość" Niemiec dziwnie wygląda w świetle powyższej odpowiedzi. Akty samoobrony polskiej próbuje rząd niemiecki cynicznie przedstawić jako czyny wrogie wobec Niemiec, zapominając o tej całej nagance, jaką prasa niemiecka prowadzi przeciw Polsce, o tajnych posiedzeniach pruskiej komisji sejmowej i planach nowej akcji kolonizacyjnej.

TELEGRAMY

Skutki strajku węglowego w Anglji.

Londyn. Tygodniowa kampanja egzekutywy górników, w celu przywrócenia solidarności, zawiodła.

Liczba pracujących zmniejszyła się tylko nieznacznie. Należy spodziewać się liczniejszego powrotu do pracy.

Według obliczeń właścicieli kopalni, wskutek długiego strajku część kopalni jest niepowrotnie zniszczona. — Conajmniej 25 proc. górników nie znajdzie wogóle zatrudnienia. Wpłynie to decydująco na zmniejszenie po strajku eksportu węgla angielskiego.

Polska a sowiety.

Berlin. W depeszy z Rygi „Deutsche Allgemeine Ztg." ogłasza krótki

wywiad prasowy posła Łukasiewicza i komentuje go w ten sposób, iż Polska dokłada obecnie starań, aby nie dać się uprzedzić państwom bałtyckim w załatwieniu porozumienia z Rosją sowiecką.

Belgja otrzymuje pożyczkę 100 miljonów dolarów.

Bruksela. Na radzie ministrów zakomunikował ministrowi Francqui o ukończeniu w Londynie układów w sprawie długoterminowej pożyczki 100 miljonów dolarów. Rada zatwierdziła tekst dekretu królewskiego w sprawie stabilizacji franka belgijskiego. W kołach finansowych twierdzą, że stabilizacja odbędzie się na podstawie 175 fr. belg. za 1 funt szt.

Ostra operacja socjalistów przeciwko senatowi gdańskiemu

Gdańsk. Nowy senat gdański został przyjęty przez ludność Gdańska nieprzychylnie, ponieważ nie widzi ona tam ludzi, którzy mogliby dać sobie radę z trudnościami gospodarczemi, przyczem przewiduje, że nowy senat nie będzie prowadził polityki porozumienia z Polską. Socjaliści zapowiadają ostrą opozycję wobec senatu.

Sowiety niezadowolone z komunistów angielskich.

Moskwa. Prasa sowiecka niezadowolona jest z przywódców strajkujących górników Cooka i Smitha. „Prawda" zarzuca im brak energji oraz rzekome uleganie wpływom „kapitalistów". Niezadowolenie to świadczy wyraźnie o osłabieniu wpływów sowieckich w Anglji.

Wojna domowa w Chinach

Wiedeń. Pisma donoszą z Shanghaju, że przybyły tam jeden krążownik angielski i dwa amerykańskie. — Wojsko kantońskie zerwało na linji Szanghaj—Nauking szyny kolejowe, wskutek czego wykoleił się pociąg pośpieszny, zdążający do Pekinu. Wielu podróżnych jest zabitych. Wojsko gen. Sun-Szuan-Fenga opuszcza prowincję Szanghaju z reszty wojska czerwonego, które w odwrocie rabuje i grabi.

Niezwykły dekret szacha perskiego.

Londyn. Szach perski wydał niezwykły dekret, nakazujący nieżonatym urzędnikom państwowym albo zawarcie związków małżeńskich, albo podanie się do dymisji. Dekret ma na celu polepszenie bytu niezamężnych kobiet perskich i przymuszenie samotnych mężczyzn do małżeństw, które wskutek kryzysu gospodarczego zmniejszyły się w zastraszający sposób.

Kobiece bandy zbójeckie.

Paryż. Według doniesień z Leningradu, szajka bandytów — kobiet w wieku od 19 do 21 lat rozsiewa panikę w okolicach miasta, napadając na osiedla zamożniejszych chłopów.

NAGRODA.

W nocy z dnia 20 na 21 października r.b. nieznani sprawcy dokonali włamania do biura fabryki papieru Sp. Akc. „Steinhagen Wehr i S-ka" w Myszkowie, gdzie przez rozprucie kasy ogniotrwałej skradziono większą sumę pieniędzy, przeznaczonych na wypłaty dla robotników. Za wykrycie sprawców kradzieży i odszukanie skradzionej gotówki została wyznaczona nagroda 10000 Zł., za wskazanie sprawców kradzieży 5000 Zł. i za podanie pozytywnych wiadomości 1000 Zł. Wszelkie wiadomości należy zgłaszać do Dyrektora firmy w Myszkowie lub do Urzędu Śledczego w Sosnowcu. 3963

Zemsta zwycięzców moskiewskich.

Pozbawienie przywódców opozycji rządowych synekur.

Berlin. Z Moskwy donoszą: Władze sowieckie, które bezpośrednio po zawarciu ugody z przywódcami opozycji przystąpiły do ostrych represji wobec działaczy opozycyjnych o mniej głośnych nazwiskach wśród komunistów, zabrały się obecnie bardzo energicznie do właściwych twórców opozycji.

Urzędowo ogłaszają w Moskwie:

Na wspólnem pełnem posiedzeniu Centralnego Komitetu i Centralnej Komisji Kontrolującej Rosyjskiej Partji Komunistycznej postanowiono urzędownie ostrzedz Trockiego, Zinowjewa, Kamieniewa, Piatakowa, Jewdokima, Smilgego oraz Nikołajewa, który obecnie kandyduje do Centralnego Komitetu, z powodu przekroczenia dyscypliny partyjnej i zwrócić ich uwagę na niedopuszczalność takiego postępowania.

Pozatem powzięto rezolucję, która głosi, że dalsza praca Zinowjewa w Kominternie jest niemożliwa wobec tego, że Zinowjew nie wyraża linji Wszechzwiązkowej Partji Komunistycznej (R. K. P.) oraz wobec postanowień Partji Komunistycznych Niemiec, Anglji, Francji, Ameryki i innych krajów stwierdzających, iż Zinowjew jako kierownik frakcyjnego ruchu stracił zaufanie partji komunistycznych.

Ponadto postanowiono także zwolnić Trockiego z obowiązków członka Politbiura, Kamieniewa zaś ze stanowiska kandydata Politbiura wobec ich kierownictwa frakcyjnym ruchem już po uchwałach lipcowego C. K. i C. K. K. W. K. P.

Samoloty przy balonie.

Angielski balon sterowy „B.3" od był w czwartek po raz pierwszy lot próbny, zabierając ze sobą dwa wojskowe samoloty, z których każdy ważył jedną tonnę.

Na wysokości 700 metrów samoloty odczepiły się od balonu, dokonały kilkunastu ewolucji, poczem przy pomocy specjalnych haków przytwierdzone zostały z powrotem do balonu. Angielskie koła lotnicze przywiązują do tego eksperymentu bardzo doniosłe znaczenie i sądzą, że wojskowe balony sterowe będą mogły być bronione przez samoloty, a podczas lotów długodystansowych można będzie zorganizować przy pomocy samolotów dostawę pasażerów i bagażu na pokład balonów sterowych.

Wilhelm przenosi się w pobliże Locarna?

Wiedeń. Wedle doniesień „Abend", nabył niemiecki ekscesarz Wilhelm od barona Heeta posiadłość koło Askony, blisko Locarna w Szwajcarji i zamierza się do niej przenieść z Doorn.

Skąpstwo ex-Kajzera

Berlin. — Rada miejska holenderskiego miasteczka Ymuiden, która w czasie wojny nazwała główną ulicę imieniem cesarza Wilhelma, z okazji 50 rocznicy założenia miasta zwróciła się do siedziby byłego cesarza w Doorn z prośbą o subsydjum na uroczystość. Ekskaiser odpowiedział własnoręcznym listem, w którym oświadcza, że dochody jego są tak nikłe, że nie stać go nawet na ofiarowanie jednego guldena holenderskiego.

Czesi i Niemcy zwalczają eksport polskiego węgla.

Wiedeń. Dzienniki wiedeńskie przepełnione są artykułami na temat grożącego braku węgla, z powodu niedostatecznych środków transportowych.

„Neue Freie Presse" zaznacza, że przesyłki węglowe z Polski są szykanowane. Na stacjach granicznych czeskich i niemieckich Czechosłowacja i Niemcy za kulisami zwalczają eksport węgla z Polski. Dalej donoszą dzienniki, że jutro ma się odbyć konferencja w sprawie braku węgla, na którą także ma być podobno zaproszony przedstawiciel kolei polskich i czechosłowackich.

Trzęsienie ziemi na Kaukazie

Moskwa. — Dnia 22-go b. m. około godziny 7-ej minut 30 wieczorem nawie dziła okolice m. Leninakana (dawniej Aleksandropola) na Kaukazie bardzo silne trzęsienie ziemi, które trwało około trzech minut. Przeszło połowa wszystkich domów mieszkalnych w powiecie leninakańskim została zburzona, pozostałe zaś silnie uszkodzone. Liczba zabitych dochodzi do 300 osób, ogromna masa jest ciężko i lżej rannych Szereg ulic w Leninakanie jest skutkiem zasypania gruzem niedoprzebycia co utrudnia akcję ratunkową. Wszystkie wsie w okolicy miasta zostały zburzone. Komunikacja telegraficzna z Erywaniem zerwana. Późnym wieczorem odczuto również w Batumie lekkie wstrząśnięcie, trwające około 10 sekund.

Zatonięcie krążownika angielskiego.

Londyn. Admiralicja ogłasza komunikat urzędowy, w którym donosi, iż statek wojenny „Valerian" zatonął w odległości 18 mil od wysp Bermudzkich. Z załogi statku, liczącej z górą 100 ludzi, zdołano uratować jedynie 19-tu.

25-rocznica Września.

Września. Wczoraj odbył się tu uroczysty obchód 25-ej rocznicy pamiętnych wypadków męczeństwa dzieci polskich z powodu zmuszenia ich do modlenia się w języku niemieckim. Miasto było udekorowane flagami i zielenią. — Wśród uroczystego nastroju wyruszył z rana pochód do kościoła farnego. Po nabożeństwie pochód udał się przed dom, w którym 25 lat temu mieściła się szkoła. Z trybuny przemówił burmistrz m. Września — p. Sołtysiak, poczem wojewoda i kurator okręgu szkolnego dokonali odsłonięcia tablicy pamiątkowej z napisem: „Polacy, nie zapominajcie, że w czasie niewoli wróg odwieczny katował tu dzieci wasze za ich gorące przywiązanie do wiary i mowy ojczystej. — 1910 — 1926 r."

Na rynku odbyła się defilada pochodu przed naczelnikami władz i grupą byłych uczniów szkoły wrzesińskiej z przed 25 lat, uczestników ówczesnych wypadków.

Inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Warszawskim

Warszawa. — W ub. niedzielę, odbyła się w auli Uniwersytetu Warszawskiego uroczysta inauguracja roku akademickiego 19926/27, a 11-go od powstania uniwersytetu polskiego. Już przed godz. 12-tą aula, przystrojona zielenią i flagami o barwach narodowych, wypełniła się po brzegi publicznością. Pod ścianami ustawili się przedstawiciele młodzieży ze sztandarami.

W kilka minut później wkracza na salę senat akademicki. Rozlega się hymn narodowy — publiczność wstaje witając w ten sposób Prezydenta Rzpltej, który uświetnił uroczystość swoją obecnością.

Sprawozdanie z działalności uniwersytetu za rok ubiegły wygłosił ustępujący rektor prof. S. Pieńkowski. Ze sprawozdania tego wyniką, że rok ubiegły był jednym z najcięższych ze wszystkich lat poprzednich. Okrojony budżet zmuszał do nadzwyczajnych wysiłków dla utrzymania klinik i praco-

---

23 ROBERT HICHENS

W JESIENI ŻYCIA

PRZEKŁAD z ANGIELSKIEGO HAJOTY.

— Tak. My kobiety tak bardzo różnimy się pomiędzy sobą!

— Byłoby o wiele nudniej na świecie, gdyby było inaczej — zauważyła panna Briggs.

— I bez tego życie może być bardzo nudnem.

— W każdym razie twojego życia nie nazwałabym nudnem.

— A pomimo to jest ono strasznem — rzekła Lady Sellingworth w nagłym przystępie szczerości.

— Dlaczego strasznem?

— Karolino! Ja przed paru dniami skończyłam pięćdziesiąt lat.

Mówiąc to, Lady Sellingworth patrzyła pilnie na przyjaciółkę, by widzieć, o ile ją to zdziwiło. Ale panna Briggs nie wyglądała na zdziwioną. Rzekła tylko:

— Czy tak? A ja za parę miesięcy skończę pięćdziesiąt ośm.

— Nie wyglądasz na to.

— Może być, dlatego, że już od trzydziestu lat przestałam wyglądać młodo.

— Dla mnie to straszne. Zapewne dlatego, że moja natura, mój temperament nie idą w parze z moim wiekiem To mnie męczy. Co na to począć?

— Czy chciałabyś zasięgnąć mojej rady?

— Tak. Ale to trudno wytłomaczyć. Może przychodzi czas, żeby dać za wygranę. Może on dla mnie przyszedł. Ale w takim razie, co ja mam począć? Jak żyć? Mogłabym jeszcze pójść za mąż.

— Czemu by nie?

— I zapewne za jakiegoś starszego człowieka?

— Tak bym sądziła.

— A ja tego nie chcę. Odpycha mnie coś od takiego małżeństwa.

— Więc nie czyń tego.

— A... a gdybym poszła za człowieka względnie młodego, to jak myślisz?

Spojrzała niemal błagalnie na pannę Briggs.

— Mam głębokie przekonanie, że żaden normalny młodzieniec nie może się czuć długo zadowolonym, jeżeli się ożeni z kobietą w starszym wieku. A jakaż inteligentna kobieta mogłaby być szczęśliwą w pożyciu z człowiekiem anormalnym?

— Karolino, jesteś straszliwie szczerą.

— Mówię tylko to, co myślę.

Lady Sellingworth milczała chwilę.

— Widzisz — to jest bardzo trudno wyrzec się wszystkiego, co od najwcześniejszych lat stanowiło cały urok życia. Karolino, czy radziłabyś mi abdykować? Wiesz, co pod tem rozumiem.

Nieładna, ale bardzo inteligentna twarz panny Briggs złagodniała.

— Moja droga Adelo. — rzekła. — Rozumiem znacznie więcej, niż to, co mi dałaś do zrozumienia.

— Nie wątpię o tem.

— I sądzę, że o ile nie zmienisz rodzaju życia w porę, dola twoja będzie tragiczną. Obie znamy wiele kobiet, które próbują stawiać czoło naturalnym prawom życia. Niektóre z nich są wprost nadzwyczajne. Ale czy myślisz, że są szczęśliwe? Ja stanowczo twierdzę, że nie. Młodość się z nich śmieje. A, nie wiem, jak ty, ale ja wolałabym żeby mnie obrzucono kamieniami, niż żeby się miano wyśmiewać ze mnie w moim średnim wieku. Szacunek, to brzmi bardzo chłodno, ale mnie się zdaje, że może być w tem uczuciu coś bardzo ciepłego, jeżeli nas otoczy, gdy się starzejemy. W młodości wszystkie pragniemy kochania, to całkiem słuszne, ale w średnim wieku potrzebujemy tak że szacunku. I nic go zastąpić nie może. Dusza ma swoją godność i kobiety takie, jak my — jestem starsza od ciebie, ale obie już nie jesteśmy młode — wyrzekają się jej za straszliwą cenę. Gdy chcę zobaczyć tragedję, patrzę na kobietę, która rozpaczliwie czepia się tego, co chce ją opuścić. I wkrótce muszę zamknąć oczy. To jest zbyt bolesne.... zupełnie jakby się patrzyło na kości, obwieszone klejnotami.

Lady Sellingworth nic nie rzekła i pomiędzy dwoma przyjaciółkami zapanowało długie milczenie.

Powróciwszy od panny Briggs, Lady Sellingworth powiedziała pokojówce, by zapakowała rzeczy, gdyż wraca do Londynu rannym ekspresem następnego dnia.

* * *

Na dworcu Północnym panował zwykły gwar i ruch. Ale jadących do Anglji było stosunkowo niewielu i Lady Sellingworth bez trudności zapewniła sobie osobny przedział. Czuła się bardzo zgnębioną, nieszczęśliwą prawie, ale zdecydowaną. Czuła, że Karolina miała słuszność i postanowiła usłuchać jej rady. W każdym razie, nie będzie dłużej goniła za tą przygodą, która ją przywiodła do Paryża. Jak potrafi żyć, gdy wróci do domu, o tem nie miała pojęcia. Ale wróci. Postąpiła niemądrze i może gorzej niż niemądrze, przyjeżdżając tutaj. Postara się zapomnieć o tem.

Poszła do budki księgarskiej kupić coś do czytania na drogę. Przez ten czas panna służąca czekała ze szkatułką u drzwiczek przedziału.

— Mylady wsiada już? — zapytała.

— Tak Możesz postawić szkatułkę na siedzeniu.

Panna służąca spełniła polecenie i odeszła do przedziału drugiej klasy.

Lady Sellingworth usiadła przy oknie i zadumała się smutnie. Teraz, kiedy już pożegnała się z nadzieją rzekomej przygody, pojęła, jak wielką przywiązywała do niej wagę. Ta nadzieja wyrwała ją z przygnębienia zawodu doznanego z przyczyny Ruperta Loutha, ukazała jej możliwość jakiejś romantycznej, radosnej przyszłości.

A teraz.

(d. c. n).

wni. Był nawet moment, że senat stanął przed straszną ewentualnością zamknięcia uniwersytetu. Na szczęście nie doszło do tej ostateczności. Mimo tak ciężkich warunków klinika uniwersytecka udzieliła 52908 porad lekarskich (bezpłatnych), miała 9259 chorych, dokonano 427 operacji. Liczby te najwymowniej dowodzą wielkiego wysiłku i owocnej pracy.

W r. ub. Uniwersytet liczył 8453 studentów. Wobec ciasnoty pomieszczeń — praca z taką ilością słuchaczów była bardzo uciążliwa. Napływ jednak studentów wzrasta stale.

Po skończonem sprawozdaniu chór akademicki pod batutą prof. Maszyńskiego odśpiewał hymn „Gaude Mater Polonja" poczem nastąpiło przekazanie władzy nowemu rektorowi dr. prof. B. Hrynjewieckiemu.

O nadużycia w marynarce wojennej

Warszawa. Wczoraj w 13 tym dniu rozpraw Sąd przesłuchiwał przy drzwiach zamkniętych obecnego szefa kierownictwa marynarki, kom. Swirskiego.

Jak wiadomo, dotychczasowy szef adm. Porębski jest zawieszony w czynnościach służbowych.

Podkomandor floty polskiej usiłował przejść granicę litewską.

Wilno. W dniu 25 bm. o świcie pochwycony został koło Bortkuszek na granicy litewskiej podkomandor floty polskiej Debondy w uniformie. — Aresztowany odmówił wszelkich wyjaśnień. Debondy'ego pod strażą przewieziono do Wilna.

J. E. ks. Biskup Kubina w Dąbrowie.

Z Dąbrowy donoszą: Na zaproszenie ks. kanonika St. Mazurkiewicza w sobotę rano przybył J. E. ks. Biskup Kubina, który odprawił w miejscowym kościele cichą Mszę św., a następnie udzielał młodzieży szkolnej Sakramentu Bierzmowania.

Do Sakramentu Bierzmowania przystąpiło 2100 osób. J. E. ks. Biskup Kubina udał się na plebanję na obiad, gdzie informował się przybyłych z dekanatu proboszczów w sprawach parafjalnych. Jednocześnie J. E. ks. Biskup zwrócił uwagę, dlaczego podczas Mszy św. w kościele dziatwa nie śpiewała, jak to ma miejsce w innych kościołach, a specjalnie na Górnym Śląsku, który jeżeli pozostał katolickim i polskim, to zawdzięczać należy głównie pieśni polskiej w kościołach.

Uwaga J. E. ks. Biskupa Kubiny jest rzeczywiście słuszna i należy przypuszczać, że nauczycielstwo zwróci na to uwagę, zwłaszcza, że przecież lekcje śpiewu w szkołach są prowadzone.

O godzinie 4-ej po poł. J. E. ks. Biskup Kubina odjechał do Częstochowy z powrotem.

KRONIKA

— **Posiedzenie Komitetu do walki z drożyzną.** Dziś, w środę, o godz. 7-ej wiecz. odbędzie się w Magistracie posiedzenie komitetu do walki z drożyzną, powołanego uchwałą Rady Miejskiej z dn. 7 b. m. W myśl uchwały utworzony będzie fundusz na zakup odpowiednich rezerw artykułów żywnościowych dla szerszych warstw ludności.

— **Wiec sprawozdawczy bezrobotnych.** Dziś, w środę, o godz. 11-ej rano w sali Nowy Świat (Strażacka 11) odbędzie się wiec sprawozdawczy delegatów wysłanych do Warszawy i Kielc w sprawie aprowizacji i opału na zimę oraz zapomóg. Na wiec winni się stawić bezrobotni pracownicy umysłowi i fizyczni.

— **Przedstawienie filmowe dla Przysposobienia Wojskowego.** We wtorek, dn. 26 b. m. o godz. 6-ej wieczorem w kino „Panorama" (obok parku) odbędzie się specjalny seans dla członków organizacji Przysposobienia Wojskowego i hufców szkolnych. Wstęp 20 gr. Wyświetlane będą piękne filmy: 1) Pierwsze manewry wojska polskiego, 2) Nieznane Orlę (Pogrzeb Nieznanego Żołnierza) i 3) Polska Odrodzona.

Ze względu na piękną treść i wychowawczy charakter obrazów niewątpliwie młodzież podąży tłumnie na urządzone staraniem władz i komitetów P. W. przedstawienie.

Choesz zainstalować sobie światło elektryczne
0145 zwróć się do
Biura Technicznego „PROMIEŃ" II Aleja № 30, tel. № 24
tanio, solidnie i na **najdogodniejszych warunkach**

Bezrobocie wzrasta w Częstochowie.

Redukcje robotników przy kanalizacji.

Liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w miejscowym Państw. Urzędzie Pośr. Pracy, zwiększyła się w ciągu ostatniego tygodnia o 200 i wynosi obecnie 2800. Zwiększenie liczby bezrobotnych P. U. P. P. zanotował po raz pierwszy od maja r. b.

Tow. „Ulen" wypowiedziało dwutysięcznej rzeszy robotników pracę z dniem 6 listopada, wobec wstrzymania robót ziemnych i murarskich. W ciągu zimy będą prowadzone roboty konserwacyjne, o ile zaś nie będzie silnych mrozów, to i brukarskie. Bądź cobądź nastąpi poważna redukcja robotników, którzy z konieczności zwrócić się będą musieli po zapomogi z funduszu bezrobocia.

Sytuacja przedstawia się niewesoło i wkraczamy już w okres najtrudniejszy do przetrwania.

— **Kontrola rezerwistów rocznika 1893 od L do P**

Dziś, 27 b.m., o godz. 9 rano stają do kontroli w P.K.U. szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią (mieszkańcy Częstochowy) rocznika 1893 o nazwiskach na litery od L do P.

— **Wybory delegatów robotniczych.** — W obecności komisji wszystkich ugrupowań robotniczych i inspektora pracy odbyły się onegdaj wybory delegatów w fabrykach włókienniczych w Częstochowie.

Na listę Zw. Klasowych oddano 5644 głosów, lista Ch, D. otrzymała — 2887 głosów, N. P. R. zaś — 2198, tak iż Zw. Klasowe otrzymują 26 delegatów, Ch. D. — 12, N. P. R. — 11.

Liczba delegatów w poszczególnych fabrykach przedstawia się w następujący sposób: „Warta" — 4 delegatów Zw. Klas., 2 Ch. D., 1 N. P. R.; Motte — 3 Zw. Klas., 2 Ch. D., 2 N.P.R.; Stradom — 4 Zw. Klas., 2 Ch. D., 2 N. P. R.; Peltzery — 3 Zw. Klas., 2 Ch. D., 2 N. P. R.; „Częstochowianka" 7 Zw. Klas., 3 Ch. D., 3 N.P. R.; Gnaszyn — 5 Zw. Klas., 1 Ch. D., 1 N. P. R.

Z Wenecji do Częstochowy samochodem

Wizyta uczonego włoskiego

W dniu onegdajszym bawił przez kilka godzin w Częstochowie polski konsul honorowy w Wenecji, dr. Ferrucio de Lupis, wielce zasłużony dla propagandy polskiej we Włoszech, wypróbowany nasz przyjaciel i szermierz spraw polskich w prasie włoskiej.

Dr. de Lupis przybył do Polski z Włoch samochodem w towarzystwie małżonki p. Wandy z Maruszewskich i córki Kaliny. Celem podróży jest zebranie materjałów z zakresu sztuki artystycznej i ludowej do artykułów, przeznaczonych dla pism artystycznych włoskich.

Dotychczas dr. de Lupis zwiedził Kraków, Lwów, Małopolskę, Warszawę, Poznań, Kalisz i Łódź, skąd przybył do Częstochowy.

Wizyta p. konsula miała charakter prywatny. Po zwiedzeniu klasztoru Jasnogórskiego pp. de Lupis wyruszyli przez Śląsk w drogę powrotną do Włoch.

— **Nocne przymrozki.** Nocy ubiegłej termometr wskazywał najniższą temperaturę 3 stopnie poniżej zera Reaumura.

— **Ze sportu.** Decyzją kierownictwa podokręgu sosnowieckiego Krak. Okręg. Związku Piłki Nożnej przyznano drużynie KOS. Victoria 1922 mistrzostwo w grupie częstochowskiej i wyznaczono już rozgrywki o przejście do kl. „B". Pierwsza z serji tych rozgrywek odbędzie się w niedzielę dnia 31 października r. b., o godzinie 14-ej na boisku KOS. Victoria (Krakowska 21) między drużynami KOS. Victoria—ŻKS. Makkabi z Sosnowca.

— **O punktualne rozpoczynanie pracy w urzędach.** — Minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski wydał wczoraj okólnik do urzędników ministerstwa w sprawie uregulowania pracy w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Okólnik wkłada na bezpośrednich przełożonych (naczelnicy wydziałów) obowiązek pilnowania, by praca rozpoczynana była punktualnie. O nieobecności urzędnika naczelnik wydziału winien meldować dyrektorowi departamentu. O nieusprawiedliwionem spóźnieniu urzędnika naczelnik wydziału zawiadomić musi wiceministra. W godzinach biurowych urzędnikowi wolno opuszczać pracę tylko za zezwoleniem przełożonego.

W razie choroby urzędnik ma zawiadomić swego przełożonego i w ciągu trzech dni przedstawić zaświadczenie lekarskie. O ile chory urzędnik zajmuje stanowisko kierownicze, winien powierzyć zastępstwo jednemu ze swych podwładnych.

— **Dozorca domu odpowiada.** W najbliższym czasie władze administracyjne ogłoszą rozporządzenie w sprawie dozorców domowych, nakładając na nich obowiązek ścisłego nadzoru nad bezpieczeństwem domu, jako też mienia lokatorów. Za zaniedbanie swych obowiązków dozorcy domowi karani będą aresztem z zamianą na odpowiedniej wysokości grzywnę.

— **Statystyka chorób i zgonów w Częstochowie.** W tygodniu od 18 do 24 b. m. miejski Urząd zdrowia skonstatował 14 wypadków zasłabnięć na choroby zakaźne, w czem 10 na tyfus brzuszny, 1—tyfus plamisty, 1—płonicę (szkarlatynę), 1—błonicę i 1 na różę.

W tygodniu ubiegłym zmarło w naszem mieście 18 chrześcjan i 5 żydów, łącznie 23 osób.

— **Kurs walut.** W dniu 26 bm. oddział Częstochowski Banku Polskiego płacił: dolar—8 zł. 96 gr., frank francuski—27 zł. 40 gr. za 100, frank szwajcarski—173 zł. 25 gr. za 100.

— **Nieudana ucieczka z sali sądowej.** Przed kilkoma dniami w sądzie okręgowym w Piotrkowie czekał na odczytanie uprawomocnienia wyroku wydanego przez sąd okręgowy w Częstochowie — niejaki Gęsiniec, zasądzony za kradzież z włamaniem w składzie aptecznym p. Ordóna na 3 lata więzienia.

Podczas przerwy przewodu sądowego sprytny złodziej dał susa z sali na II piętrze, gdzie oczekiwał wraz z innymi aresztowanymi i policją, na korytarz i zamknąwszy drzwi z zewnątrz na klucz, zbiegł po schodach do drzwi wejściowych, tu jednak został zatrzymany przez jednego z funkcjonarjuszy p. p., natychmiast nadbiegli i inni policjanci i zaprowadzili zbiega otoczonego tłumnie zebraną publicznością na górę.

— **Miłe towarzystwo.** Karcewicz Jan (Sabinowska 19) zameldował policji, że będąc w towarzystwie Lucjana Rogowskiego (Targowa 17), tenże okradł go, wyciągając mu z kieszeni 13 zł. — Policja wdrożyła dochodzenie.

Bandyta Zieliński

znalazł nieletnich zwolenników w Częstochowie.

W ub. niedzielę w czasie nabożeństwa w kościele im. Marji przyłapani zostali dwaj chłopcy na gorącym uczynku kradzieży torebki z pieniędzmi p. Marji Słowikowskiej (Panny Marji Nr. 37). Jak się okazało byli to: 10-letni Stefan Szuster (św. Rocha 44) i 12-letni Edward Kleszczewski (św. Rocha 11), którzy badani w Komisarjacie policji przyznali się do szeregu innych kradzieży. Przed dwoma tygodniami np. wespół z trzecim kolegą, 13-letnim Tadeuszem Dymkiem (Kiedrzyńska 20), za pomocą drutu wydostali ze skrzynki na gmachu pocztowym większą ilość listów, w których znaleźli 15 zł. i 1 dolara, ponadto odkleili znaczki pocztowe. Pieniądze wydali na papierosy i łakocie.

Usiłowali również dokonać kradzieży rewolwerów w sklepie p. Perkowskiego i poczęli już manipulować drutem przy wystawie. Rewolwery—jak oświadczyli — chcieli zdobyć w tym celu, aby uzbrojeni mogli połączyć się z bandą słynnego Zielińskiego i razem urządzać napady bandyckie.

W sprawie innych kradzieży policja prowadzi dochodzenie. Zdeprawowanych malców oddano pod opiekę rodziców do rozprawy sądowej.

— **Sprytny oszust wyłudził 116 kg. mięsa.** Do rzeźnika Abrama Furberga (Warszawska 30), znajdującego się akurat w rzeźni miejskiej, zgłosił się niejaki Jabłoński Jan (Wieluńska 46) i oświadczył, że przysłany został po mięso przez swojego szwagra, rzeźnika Irzykowskiego Bolesława. Furberg, nie podejrzewając podstępu, wydał 116 kg. mięsa wołowego dla stałego klijenta Irzykowskiego, tymczasem Jabłoński zdobyte w ten sposób mięso sprzedał i zbiegł w niewiadomym kierunku. — Policja wszczęła dochodzenie, celem ujęcia oszusta.

— **Czyje rowery?** W Komisarjacie policji znajduje się 12 rowerów, pochodzących z kradzieży i odebranych złodziejom. Właściciele mogą się zgłaszać po odbiór rowerów.

Z KRAJU.

(-) **Kraków i Katowice pod śniegiem.** Wedle doniesień z Krakowa i Katowic spadł tam onegdaj śnieg, który oba te miasta pokrył grubą powłoką. W Krakowie zostały odwołane wszystkie zawody, które miały się odbyć pod gołem niebem.

Wylew Sanu pod Przemyślem.

Lwów. Wskutek długotrwałych deszczów przybrał silnie San, podnosząc się o 2,70 metra ponad normalny stan. W okolicach Dubiecka, pow. przemyskiego, woda zalała wielki obszar zasiewów zimowych. Przybór wody w Sanie pod Liskiem jest tak gwałtowny, iż władze celem zabezpieczenia mostów przedsięwzięły wielką akcję ochronną.

Pod Przemyślem zalała woda oba brzegi, niszcząc tamy i zabierając materjał budowlany. Parki wojskowe 6 i 10 pułku saperów znajdują się pod wodą, która podchodzi do murów szpitala i zakładu Braci Albertów i zbliża się do boisk sportowych.

Tajemnica trupa w walizie

W 6-tym dniu rozpraw sąd przystąpił do ponownego przesłuchania świadków, wskazanych przez obronę.

Sw. Stefan Rutkowski: Królikowski z Mielczarkiem przyjechali do mnie, do Rembertowa, 7 lutego (sobota). Razem poszliśmy na zabawę. Następnego dnia Królikowski przyjechał do Warszawy około godz. 3 po poł.

Poza tem przesłuchano 3 dozorców dla ustalenia, który z nich miał dyżur krytycznej nocy. Żaden z nich jednak nie pamięta dokładnie.

W związku z chęcią kupna kokainy przez Królikowskiego, będącego w towarzystwie Dobrowolskiej, prof. Grzywo-Dąbrowski wyjaśnił, że użycie grama kokainy jest śmiertelne, kokaina działa wogóle podniecająco na ustrój nerwowy. — U nałogowców, nie mających kokainy, daje się zauważyć apatję, niektórzy dopuszczają się nawet z tego powodu przestępstw, jak np. podrabiania recept.

Dr. Dąbrowski stwierdził, iż ś. p. Michałowska mogła być zatruta nadmierną ilością kokainy, jaką wsypał Królikowski do filiżanki, chcąc pobudzić w ten sposób Michałowską.

Następnie sędzia Kozakowski udzielił

W dniu 29 b. m. w kościele św. Zygmunta o godzinie 8 i pół rano odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za dusze zmarłych członków Zgromadzenia Mistrzów Stolarzy i ich rodzin, na które pp. Majstrów i życzliwych zaprasza

Zarząd.

Mężatka władająca dostatecznie językiem polskim poszukuje zajęcia po południowego jako korespondentka w językach francuskim i niemieckim. Oferty pod „175" do Gońca Częstochowskiego.

Inż. W. Kukliński
ul. Piłsudskiego 19, telefon 80
Instalacje elektryczne mieszkań, ustawianie motorów.
Ceny konkurencyjne! 141 Warunki dogodne!

Teatr „ODEON"
Od środy 27 do piątku 29 październ.
Szczegóły w afiszach i program.
Ceny miejsc zwykłe.
Początek ostat. seansu o g. 9 w.

EKRAN i SCENA RAZEM!
Tylko 3 DNI! Film według genjalnego utworu EMILA ZOLI. Tylko 3 DNI!
NANTAS Do głębi wstrząsający dramat życiowy w 12-tu wielkich aktach.
W ROLACH GŁÓWNYCH:
Urocza i niezrównana **Lucyna LEGRAND** oraz jej potężny partner **M. DONATIEN**
Rzecz dzieje się w Paryżu, stolicy świata..., którego magnetyczna siła miasta - olbrzyma pociąga ludzi nawet z najbardziej odległych zakątków świata...

Nowość! NA SCENIE: Nowość!
Tylko kilka gościnnych występów!
Znakomity transformista **O. MARCONI** w swoim oryg. repertuarze —
oraz przedostatnie występy:
LES ALEXEIEFF słynny, strakcyjny duet taneczny. — Nowe tańce.
OLA ŻARSKA bezkonkur. pieśniarka-kupl., jedyna w swoim rodzaju, w nowym rep.
MIECZYSŁAW ORDON piosenkarz-humorysta, nowe utwory

Teatr „Nowości"
I-sza Aleja 12.
Od wtorku 26 do czwartku 28 października (włącz.
Ostatni seans o godzinie 9-30 wieczorem.

Tylko 3 dni! NA EKRANIE: PRZED WARSZAWĄ!!! Tylko 3 dni!
film z największą polską artyst., która zdobyła sławę w Europie i Ameryce wielka tragiczka ekranu **POLA NEGRI**
wystąpi w obrazie amerykańskiej wytwórni „Paramount" p t. **KWIAT NOCY.**

NA SCENIE: Zrzeszenie art. operetki warsz. pod kier. S. Wolińskiego odegra wodewil w 1 odsłonie p.t. **Dzieci Melpomeny**
OSOBY:
Dyrektor kabaretu — A. Tartakowicz
Lili, gwiazda kaboretowa — H. Kidawska
Lili, Pipi — tancerki J. Orlicz, C. Rawicz
Cocsino Belladoni — T. Faliszewski
Antypek — S. Woliński

Kino Teatr „Nowy"
Od poniedziałku 25 do czwartku 28 października 1926 r. (włącznie).
Ceny miejsc: Krzesło 1 Zł. 30 gr. Na I seans krzesło tylko 1 Zł.

Scena i Ekran razem! Na Ekranie: Wielki Film Wystawowy!
Świątynia Bogini Miłości Przepiękny dramat w 8-miu aktach.
W roli głównej: Urocza **MARY PHILBIN**, znana z filmu „Upiór w Operze"
Wesoła wdówka słynęła z oryginalnych zabaw, urządzanych w swym pałacu...
Olśniewająca wystawa! Huczne zabawy! Flirt, miłostki, namiętności!

Na Scenie: Występy Teatru Artystycznego „Maska" Program Nr. 3.
TANGO NOIR (inscenizacja) w wyk. I. Lubicz-Korsówny, Lubicza i Granowskiego
Piosenki przy gitarze Wł. Orsza-Bojarski, Monologi Jerzy Lubicz,
Pajacyki St. Horczanki **Irena Lubicz-Korszówna**

głosu prokuratorowi Rudnickiemu. Ten w trzygodzinnem przemówieniu zanalizował przebieg śledztwa, stawiając hipotezy: 1) że zabójstwo było dokonane z chęci zysku; 2) że śmierć nastąpiła przez zatrucie kokainą.

Prokurator polemizując z pytaniami obrońców stwierdził, że alibi oskarżonego nie zostało ustalone, a nawet wprost upadło, bo wszyscy świadkowie zeznają jasno, że 1 marca była u Królikowskiego tajemnicza kobieta, która już więcej z cytadeli nie wyszła.

Prokurator jest przekonany o winie Królikowskiego, sądzi jednak, że wymiar kary zostawić należy do uznania sędziom.

Po prokuratorze przemawiał zastępca powoda cywilnego aplikant sądowy Potok.

Wyrok spodziewany jest we środę, względnie w czwartek.

Zamachy na prochownie w Wilnie?

Wilno. Wczoraj władze wojskowe i policyjne zaalarmowane zostały wiadomością, iż na dwie prochownie dokonano zamachu. W prochowni na Wilczej Łapie przybyłe władze znalazły jakiegoś rannego człowieka, postrzelonego przez wartownika. Śledztwo wyjaśniło, iż był to pijany, który zabłądził w rejon prochowni.

Dziwnie przedstawiała się sprawa w prochowni na Zakreciu. Przybyła tam policja znalazła postrzelonego wartownika ciężko rannego. Wartownik zeznał, iż napadnięty został przez dwóch nieznanych osobników, którzy go postrzelili. Śledztwo w tej sprawie trwa i istnieje przypuszczenie, iż wartownik sam się przez nieostrożność postrzelił, a bojąc się odpowiedzialności, symulował napad. Nad wyjaśnieniem tego wypadku pracują wspólnie władze cywilne i wojskowe.

Samobójstwo zredukowanej urzędniczki.

Z Warszawy donoszą: W domu przy ul. Sieleckiej Nr. 36 mieszkało od dłuższego czasu przykładne małżeństwo, pp. Szylingowie. Warunki materjalne mieli ciężkie. Stefan Szyling był niższym funkcjonarjuszem policji politycznej, jego żona Walerja, pełniła dawniej służbę wywiadowczyni w urzędzie sanitarno-obyczajowym. Została jednak zredukowana.

Wczoraj wieczorem, gdy oboje siedząc na łóżku, rozmawiali o sprawach domowych, Szylingowa dobyła nagle rewolweru i gwałtownym ruchem wymierzywszy w serce, pociągnęła za cyngiel. Rozległ się huk strzału, Szylingowa runęła na łóżko.

Przerażony mąż wybiegł do sieni, wołając ratunku. Wezwane natychmiast pogotowie przewiozło umierającą do szpitala. W poczekalni szpitalnej Szylingowa zmarła, nie odzyskawszy przytomności.

Zrozpaczony mąż usiłował w pierwszej chwili targnąć się na swe życie, lecz sąsiedzi wyrwali mu z rąk rewolwer.

W komisarjacie zeznał, że żona jego nie zdradzała ani w ostatnich dniach, ani też w dniu wczorajszym żadnego przygnębienia. Przypuszczają, że przyczyną samobójstwa były coraz gorsze warunki materjalne Szylingów.

Nędza, głód i chłód, oto przyczyny, które Szylingowej włożyły rewolwer do ręki i podyktowały samobójstwo.

Zapisujcie się na członków Tow. Przeciwgruźliczego!

FUTRA
Wielki wybór gotowych futer damskich i męskich oraz skórek i błamów. Własna pracownia kuśnierska przyjmuje wszelkie zamówienia.
S. KRAUSKOPF,
I.sza Aleja № 12. :-: :-: :-: Telefon № 638.
1145
FUTRA

(—) **Szkoła sztuki złodziejskiej.** Dzienniki amerykańskie rozpisują się wiele o niezwykłym wypadku w dziejach kryminalistyki: w Rio de Janeiro została wykryta „wyższa szkoła sztuki złodziejskiej", raczej cały uniwersytet dla złodziejów, który zajmował olbrzymi lokal w trzechpiętrowej kamienicy pod firmą „prywatnej szkoły handlowej".

W szkole tej kształciło się przeszło 500 „studentów i studentek" różnych narodowości w wieku 18—30 lat, płacąc dość wysokie wpisowe.

Zaaresztowano 28 „profesorów", lecz „personel nauczycielski" był znacznie większy.

Językami wykładowemi były: — język angielski, francuski, hiszpański i niemiecki. Najlepiej „postawiony" był przedmiot: „włamywanie", które wykładał stary „zasłużony" kasiarz chicagowski Bermson. Jeden z ajentów policyjnych wstąpił do tej szkoły, bo posiadał poważne referencje, wymagane od „absolwentów". Ten właśnie sprytny detektyw zlikwidował „wyższą uczelnię" przy pomocy policji.

... a jednak stwierdzone że najlepsze i najtańsze trykotaże, pończochy, skarpety i wełniane rękawiczki z Wytwórni **Feliksa Kowalskiego** ulica Kościuszki Nr. 23. 1098

Ogłoszenie.

Zarząd Elektrowni podaje do ogólnej wiadomości, że zaprowadził od godz. 7 rano do godz. 11 wieczorem stały dyżur monterski w Elektrowni przy Magistracie. Ze wszelkiemi reklamacjami w sprawie przerw w dostawie prądu, należy zwracać się telefonicznie pod Nr. 8, żądając dyżurnego montera. Zażalenia należy kierować do Zarządu Elektrowni telef. Nr. 392.

0144

Ogłoszenie.

Magistrat podaje do wiadomości, że od przedstawień teatralnych o wysokim poziomie artystycznym podatek na rzecz miasta pobierany nie będzie.

0143 **MAGISTRAT.**

Nieprześcignione w dobroci, z najlepszych tłuszczów jest aromatyczne mydło do prania
„MEWA"
KTO RAZ KUPI, ZOSTAJE JEGO ZWOLENNIKIEM. 0140

Szwajcarskie gorzkie zioła. (marka „Kogut" są stosowane przy chorobach żołądka, kiszek, obstrukcji i kamieni żółciowych „Szwajcarskie gorzkie zioła" są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości, „Szwajcarskie Gorzkie Zioła" pobudzają apetyt. Sprzedają apteki i składy apteczne po Zł. 1. 50 za pudełko. Skład główny apteka A. Gąseckiego w Warszawie, ul. Leszno 41. Wysyłamy najmniej 2 pud po otrzymeniu Zł. 4. 30 gr. (z przesyłką)
DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE

Podziękowanie.
W poczuciu wdzięczności i uznania dla naszej policji, tą drogą wyrażam podziękowanie za gorliwe zajęcie się moją sprawą w odnalezieniu skradzionych mi rzeczy, które w większej części mam zwrócone, szczególnie panom: Mąkoszy, Wizentalowi i Zengierowi.
M. Żelisławska.

FUTRA
W skórkach i błamach, konfekcja, oraz gotowe damskie i męskie palta i żakiety w wykwintnem wykonaniu.—
Zamówienia wykonywam podług ostatnich modeli w własnej pracowni kuśnierskiej, pozostającej pod moim kierownictwem.—
Michał AJDELMAN, Piłsudskiego 5, tel. 305. 1143a.

SKŁAD FUTER
MAURYCY KORNBERG I ALEJA 6, I p.
TELEFON Nr. 259.
Poleca futra męskie i damskie, oraz skóry i błamy wszelkiego rodzaju
— Przyjmuje zamówienia i wykonywa według ostatnich modeli. —
1143b.

OFIARY

Na L. O. P. P.

Na Instytut Aerodynamiczny w Warszawie klasa III a, gimn. państw. im. H. Sienkiewicza czcząc pamięć lotników poległych dla lotnictwa polskiego — Zł. 11,00.

Na skutek wezwania mjr. Wielguta, ppłk. Pęczalski składa 10 zł. na rzecz Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Zęby (na kauczuku) 5 zł.
Plomby (srebrne i porcel.) 5 .
Korony złote (najlepsze) od 15 .
Usuwanie zębów (bez bólu) 2 .
LEKARZ DENTYSTA
DOROTA LEJZEROWICZÓWNA
CZĘSTOCHOWA. II ALEJA Nr. 39
przyjmuje od godz. 9-ej do 7-ej wieczorem.
1159

NAJUPORCZYWSZY BÓL GŁOWY USUWA DRYGIALNE PROSZKI z KOGUTKIEM

Dr. med. Adam Wolberg
ordynuje w chorobach
skórno - wenerycznych
codziennie od godz. 3—7 po poł.
Częstochowa, Kościuszki 1, I p. front
1117

TRADE MARK „KAPS" TĘPI SZCZURY i MYSZY

Matki! Żądajcie w aptekach i składach aptecznych przysypki dla dzieci.
NAJLEPSZY Lanolinowy PUDER DLA DZIECI „DZIDZI" z KOGUTKIEM
PUDER-DZIDZI utrzymujący ciało dziecka w zdrowiu i czystości. pud. 60 groszy

Zgubiono
dowód osobisty wyd. przez Starostwo Częstochowskie na imię Jana Węglińskiego

Chłopca
ładnego niechrzczonego oddam na własność ul. św Rocha 42 Bojarska 3796

Cement
świeży nadszedł sprzedaż poniżej cen konkurencyjnych Aleja 28 w podwórzu. 3942

Powozik
z koniem i uprzężą ma do sprzedania Inspektor Szkolny Jasnogórska 34-a. 1131

Do wynajęcia
Kościuszki 70 sklepy od frontu z kantorkiem Wiad. Wieluńska 14 m. 1

Miljarder FORD
zdobył swoje bogactwo jedynie dzięki umiejętnej pracy szybkiej decyzji w interesach
Chcesz zdobyć samodzielność materjalną życiową — natychmiast zdecyduj się uzyskać wykształcenie fachowe Zamiejscowi studjują systemem korespondencyjnym, buchalterję, korespondencję, rachunkowość, stenografję, kaligrafję, pisanie na maszynach. Szczegółowe programy Nauk Handlowo-Gospodarczych wysyła Sekretarjat Kursów Prof. Sekułowicza Warszawa, Żórawia 42 0186

Zgubiono
książeczkę wojskową wyd. przez P. K. U. Częstochowa na imię Józefa Pietrasiaka 1153

Redaktor i Wydawca R. D. WILKOSZEWSKI. Kierownik Literacki JAN BARYLSKI
Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego".